

کتو اسیدوز دیابتی

کتو اسیدوز دیابتی (DKA) از مشکلات جدی و مهم در افراد مبتلا به دیابت نوع یک می باشد و زمانی رخ می دهد که ماده ی شیمیایی به نام کتون در خون ساخته میشود به طور طبیعی بدن قند را به عنوان منبع انرژی می شکند انسولین موجود در خون موجب می شود که قند خون به سلول ها وارد و به عنوان منبع انرژی مورد استفاده قرار گیرد اما در افراد دیابتی با قند کنترل نشده، بدن قادر به استفاده از قند خون نیست در نتیجه بدن چربی را به عنوان منبع انرژی می سوزاند اما سوزاندن چربی باعث می شود بدن مقدار زیادی کتون تولید کند این کتون سمی و برای بدن خطرناک می باشد.

علائم بیماری

- احساس تشنگی و پرنوشی
 - افزایش ادرار یا پر ادراری
 - تهوع و استفراغ
 - درد شکم
 - بی اشتها و کاهش وزن
 - احساس خستگی و ضعف یا عدم تمرکز و خواب آلودگی که ممکن است در موارد شدید منجر به کما شود
 - تنفس با بوی میوه ی گندیده یا استون
 - افزایش تعداد تنفس و تنگی نفس
 - کاهش دمای بدن
 - کاهش فشار خون و افزایش دمای بدن
- در مراحل پیشرفته تر ممکن است هوشیاری کاهش یابد

علل شایع

- تزریق نادرست انسولین و یا خرابی و درست کار نکردن پمپ انسولین
- عدم آگاهی از بیماری دیابت و یا عدم تحمل در مان
- عفونت در هر قسمت بدن
- سکتة ی مغزی یا قلب
- مصرف برخی داروها مانند کورتیکوئید
- حاملگی و استرس یا فضا های روحی
- تصادف یا جراحی

عوارض احتمالی

- در صورت عدم درمان سریع، بیمار به سمت تغییر وضعیت ذهنی یا کما و در نهایت مرگ سوق پیدا می کند
- کتواسیدوز دیابتی اغلب در بچه ها و بزرگسالانی که به دیابت نوع یک مبتلا هستند ایجاد می شود ولی گاهی در بزرگسالان مبتلا به دیابت نوع دو و یا دیابت بارداری نیز اتفاق می افتد
- وقتی که دیابت با یک بیماری تب دار مانند پنومونی یا اسهال و استفراغ همراه شود یا بیمار مصرف داروی دیابت یا یک دوز انسولین را فراموش کند اتفاق می افتد
- گاهی کتو اسیدوز دیابتی اولین نشانه ی ابتلا به دیابت است و اگر از علائم دیابت و کتواسیدوز دیابتی اطلاع داشته باشیم می توان از آن پیشگیری کرد

پیشگیری

- * با رعایت اصول مدیریت دیابت، به ویژه تکنیک صحیح تزریق انسولین و رعایت نکات مدیریت دیابت در روزهای بیماری، می توان از بروز DKA پیشگیری کرد
- * اگر غذا نخورده اید انسولین را قطع نکنید، بدن شما همیشه به انسولین نیاز دارد (برای این شرایط خاص و تغییر دوز انسولین با پزشک مشورت کنید)
- * کنترل مرتب قند خون به خصوص در زمانی که مبتلا به عفونت و بیماری هستید ممکن است لازم باشد هر ۳ تا ۴ ساعت لازم باشد میزان قند خون بررسی و کنترل شود
- * مصرف مایعات کافی
- * آشنایی با علائم کتو اسیدوز دیابتی و مراجعه به پزشک در صورت مشاهده ی علائم

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و
درمانی آذربایجان غربی

کتو اسیدوز دیابتی

واحد آموزش سلامت

۰۴۴- ۴۴۲۲۲۲۴۳

۱۴۰۴

در چه شرایطی باید به پزشک مراجعه نمایید

در صورتی که قند خون دوبار در طی فاصله ی زمانی ۳ یا ۴ ساعت بالاتر از ۳۰۰ میلی گرم بر دسی لیتر باشد

در صورت بالا رفتن میزان کتون ادرار در تست های خانگی

اگر مبتلا به دیابت بوده و علائم عفونت مانند تب و گلو درد و ... داشتید.

در صورت مشاهده ی علائم کمبود مایعات بدن مانند خشکی مخاط و تشنگی و پر ادراری و...

منبع: برونر سوارث-غدد ۲۰۱۸

تشخیص

-معاینه توسط پزشک

-آزمایش قند خون و سطح کتون ادرار

-نوار قلب

درمان

بستری در بیمارستان و جایگزین کردن مایعات از دست رفته و الکترولیت هایی مانند سدیم و پتاسیم که موجب تنظیم کارکرد سلول می شود (از طریق داخل وریدی)

-تزریق انسولین

-شروع مصرف آنتی بیوتیک در صورت وجود عفونت

چگونه میتوان کتون ادرار را بررسی کرد

تست کتون ادرار با آغشته کردن نوک نوار تست کتون دارای نشانگرهای آنزیمی، با نمونه ادرار تازه انجام می شود بر اثر واکنش شیمیایی بین آنزیم های نوار تست و استواسات (نوعی از کتون که از طریق ادرار دفع می شود) رنگ نوک نوار به سمت بنفش تغییر می یابد و هر چه بنفش تیره تر باشد نشان می دهد مقدار کتون بیشتری در ادرار دفع شده است (این نوارها را معمولا می توان از داروخانه ها و فروشگاه های تجهیزات پزشکی تهیه کرد)